

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKINTOSÄÄNTÖ

Lahden ammattikorkeakoulun tutkintosääntö antaa ohjeita opintojen suorittamisesta ja niiden järjestelyistä. Lahden ammattikorkeakoulun hallitus on vahvistanut tämän tutkintosäännön 10.6.2010 ja se on voimassa 1.8.2010 alkaen.

Ammattikorkeakoulussa suoritettavista tutkinnoista ja opinnoista on voimassa, mitä niistä säädetään ammattikorkeakoululaissa (351/2003), ammattikorkeakouluista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (352/2003) ja määrätään tässä tutkintosäännössä.

1 Koulutustehtävä ja korkeakouluopetus

Lahden ammattikorkeakoulun toimiala muodostuu seuraavista koulutusaloista:

1. kulttuuriala
2. yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
3. luonnontieteiden ala
4. tekniikan ja liikenteen ala
5. sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
6. matkailu-, ravitsemis- ja talousala

Ammattikorkeakoulu järjestää toimialallaan ammattikorkeakoululain (351/2003) mukaista korkeakouluopetusta, joka tukee yksilön ammatillista kasvua. Ammattikorkeakoulu harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä.

Ammattikorkeakoulun opetuskieli on suomi. Vieraskielisissä koulutusohjelmissä opetuskieli on englanti. Opetusta voidaan antaa myös muilla kielillä.

Lahden ammattikorkeakoulun sijaintipaikka on Lahden kaupunki.

Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa korkeakoulututkintoja koulutustehtävän rajoissa. Tutkintonimikkeet ovat asetuksen ammattikorkeakouluista 352/2003 3 §:n mukaiset.

Ammattikorkeakoulu järjestää AMK-tutkintoon johtavaa ja ylempään AMK-tutkintoon johtavaa koulutusta, aikuiskoulutusta ja avointa ammattikorkeakouluopetusta.

2 Tutkintoja koskevat yleiset määräykset

Tutkintoon johtavat opinnot järjestetään koulutusohjelmina. Koulutusohjelma on ammattikorkeakoulun suunnittelema ja järjestämä opintokokonaisuus, joka suuntautuu johonkin työelämän ammatillista asiantuntemusta edellyttävään tehtäväalueeseen ja sen kehittämiseen.

Koulutusohjelmien laajuus on 210 – 270 opintopistettä. Opintopiste perustuu opiskelijan työmäärään, johon sisällytetään kaikki opinnoissa opiskelijalta vaadittava työ tunteina riippumatta opetusmenetelmistä tai opetusjärjestelyjen tavasta. Yhden lukuvuoden täysipäiväiset opinnot ovat 60 opintopistettä, joka vastaa työmäärältään 1600 tuntia.

Kulttuurialan koulutusohjelmien laajuus on 240 opintopistettä, poikkeuksena on musiikin koulutusohjelma, jonka laajuus on 270 opintopistettä. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan, luonnontieteiden alan, sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutusohjelmien laajuus on 210 opintopistettä, poikkeuksena on terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehto, jonka laajuus on 240 opintopistettä. Tekniikan ja liikenteen alan koulutusohjelmien laajuus on 240 opintopistettä.

Opinto-ohjelmat laaditaan siten, että 210 opintopisteen laajuiset ammattikorkeakoulututkinnot voidaan suorittaa 3,5 vuodessa, 240 opintopisteen 4,0 vuodessa ja 270 opintopisteen 4,5 vuodessa.

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen laajuus on 60 tai 90 opintopistettä.

3 Koulutusohjelmat ja opetussuunnitelmat

Koulutusohjelmien opetussuunnitelmissa määritellään tutkinnon rakenne ja sisältö. Ammattikorkeakoulu julkaisee internet-sivuillaan vuosittain nuorten ja aikuisten opinto-oppaat, jotka sisältävät voimassa olevat koulutusohjelmien opetussuunnitelmien sisältökuvaukset ja tutkintovaatimukset.

Koulutusohjelmien opetussuunnitelmat hyväksyy Lahden ammattikorkeakoulun hallitus.

Koulutusohjelmat voivat jakaantua suuntautumisvaihtoehtoihin (352/2003, 6 §).

Ammattikorkeakoulun perustutkintoon johtavien opintojen rakenne ja tavoitteet

Ammattikorkeakoulun perustutkintoon johtavat opinnot koostuvat perusopinnoista, ammattiopinnoista, harjoittelusta ja opinnäytetyöstä, johon liittyy seminaarityöskentelyä ja kypsyysnäyte. Opinnot toteutetaan opintojaksoina, jotka ovat pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia. Osa ammattiopinnoista voidaan järjestää työelämässä.

Perusopinnot

Lahden ammattikorkeakoulun perusopinnot jakaantuvat kaikille yhteisiin opintoihin ja koulutusohjelmakohtaisiin perusopintoihin. Kaikille yhteisten opintojen laajuus on 14 opintopistettä. Uudistetun moduulirakenteen mukaisissa opinnoissa yhteiset opinnot voivat olla integroituina muihin opintoihin. Perusopintoihin kuuluvista kieliopinnoista on säädetty asetuksissa (352/2003, 8 §).

Ammattiopinnot

Ammattiopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija asianomaisen ammatillisen tehtäväalueen keskeisiin ongelmakokonaisuuksiin ja sovellutuksiin sekä niiden tieteellisiin tai taiteellisiin perusteisiin siten, että opiskelija kykenee valmistuttuaan työskentelemään itsenäisesti esimies- ja asiantuntijatehtävissä, kehitystehtävissä ja yrittäjänä.

Vapaasti valittavat opinnot

Vapaasti valittavien opintojen laajuus on 15 opintopistettä kaikissa Lahden ammattikorkeakoulun koulutusohjelmissa, poikkeuksena on hoitotyön koulutusohjelma, jossa vapaasti valittavia opintoja on 5 op. Opinto-ohjelmaan voidaan hyväksyä vapaasti valittavia opintoja myös toisista ammattikorkeakouluista, yliopistoista, ulkomailla suoritetuista opinnoista sekä muussa oppilaitoksessa suoritettuja vastaavia opintoja. Yliopettaja tai hänen määräämänsä opettaja hyväksyy opinnot.

Harjoittelu

Harjoittelu on tavoitteellista ja sen laajuus riippuu suoritettavasta tutkinnosta. Yksi harjoitteluviikko vastaa 1,5 opintopistettä. Pääsääntöisesti harjoittelu suoritetaan lukukausien aikana. Harjoittelusta vastaava opettaja hyväksyy tutkintoon liittyvän harjoittelun ja antaa tarkempia ohjeita siitä.

Opinnäytetyö

Opinnäytetyö tehdään pääsääntöisesti työelämä- tai hanketoimijan toimeksiantona. Opinnäytetyön laajuus on 15 opintopistettä ammattikorkeakoulututkinnoissa ja 30 op ylempässä ammattikorkeakoulututkinnossa.

Opinnäytetyö tehdään yksilötyönä tai usean opiskelijan ryhmätyönä. Opiskelijalla on oikeus tietää opinnäytetyön arvioinnin periaatteet, arviointimenettely ja arviointikriteerit. Arviointi on kehittävä ja näyttöön perustuvaa. Opiskelijalta ja vertaisarvioijalta pyydetään lausunnot opinnäytetyöstä. Toimeksiantajalla on myös mahdollisuus antaa lausunto. Opinnäytetyön arvosana perustuu ohjaavan opettajan päätökseen, mutta ulkopuolista arvioijaa voidaan käyttää apuna. Usean opiskelijan ryhmätyössä jokaisen tulee osoittaa erikseen osaamisensa. Arvosana on aina opiskelijakohtainen. Arvosana opinnäytetyöstä on 1-5. Hylätyn arvioinnin saanut opiskelija tekee opinnäytetyöhön vaaditut korjaukset. Arvosanan oikaisussa noudatetaan ammattikorkeakoulun arvioinnista annettua oikaisumenettelyä.

Opinnäytetyöhön kuuluu aina kirjallinen raportti. Kirjallinen raportti ja tekijätiedot toimitetaan ammattikorkeakoulujen Theseus-verkkokirjastoon. Arvosana opinnäytetyöstä viedään opinto-rekisteriin sen jälkeen, kun opiskelija on tallentanut ja julkaissut kirjallisen raportin Theseus-verkkokirjastossa. Opinnäytetyön tuloksena saavutettu uusi tieto, tuote, palvelu tai taiteellinen produktio voidaan dokumentoida ja julkaista kirjallisen raportin lisäksi myös muutoin. Opiskelija toimittaa koulutusosalalle opinnäytetyöstä erillisen arkistokappaleen, jota säilytetään 10 vuotta.

Opinnäytetyö on julkinen heti, kun se on esitetty ja hyväksytty. Opinnäytetyön raportti on julkinen. Tekijänoikeudet kuuluvat opiskelijalle. Tekijänoikeuksista ja omistuksesta sovitaan opinnäytetyön tekemisen alkuvaiheessa erikseen toimeksiantosopimuksessa niiltä osin, että oikeudet siirtyvät toimeksiantajalle tai ammattikorkeakoululle. Raportista poistetaan toimeksiantajan pyynnöstä salassa pidettävä materiaali ennen raportin julkaisua. Usean opiskelijan kohdalla opiskelijat sopivat tekijänoikeuksista ja omistuksesta keskenään.

Lahden ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeessa on ohjeet opinnäytetyön tekemiseen.

Kypsyysnäyte

Jokainen opiskelija kirjoittaa kypsyysnäytteen oman koulutusalaansa yleisessä tentissä. Kypsyysnäytteellä opiskelija osoittaa perehtyneisyytensä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kypsyysnäytteen arvioi ohjaava opettaja ja kielen osalta suomen tai ruotsin kielen opettaja. Muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä alkuperäisen koulusivistyksensä saanut opiskelija voi tehdä kypsyysnäytteen suullisesti tai kirjallisesti erikseen sovittavalla kielellä. Suullisen ja erikseen sovitulla kielellä tehdyn suorituksen ottaa vastaan ohjaava opettaja. Arvosana kypsyysnäytteestä on hyväksytty - hylätty. Opiskelija voi uusia hylätyn kypsyysnäytteen kaksi kertaa.

Lahden ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeessa on ohjeet kypsyysnäytteen kirjoittamiseen.

Ohjaus

Opiskelijalla on oikeus saada opinto-oikeusaikanaan ohjausta henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) suunnitteluun ja päivittämiseen sekä opiskeluun.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), johon hän tekee valintoja omien tavoitteidensa sekä sen mukaan, miten suoritettavan tutkinnon opetussuunnitelmassa on määritelty opintojen pakollisuus, vaihtoehtoisuus ja vapaasti valittavuus.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen rakenne ja tavoitteet

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu syventäviä ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja sekä opinnäytetyö. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteet ovat asetuksen (352/2003) 7a §:n mukaiset.

Opintojen kesto

Ylemmään AMK-tutkintoon johtavien koulutusohjelmien opetussuunnitelmat ovat laajuudeltaan vähintään yhden lukuvuoden ja enintään puolentoista vuoden päätoimisten opintojen mittaisia (351/2003). Opintojen suorittamisen enimmäisaika on 60 opintopisteen laajuisissa opinnoissa enintään 2 vuotta ja 90 opintopisteen laajuisissa opinnoissa enintään 2,5 vuotta.

Kypsyysnäyte

Ylemmän amk-tutkinnon opinnäytetyön osana tehtävä kypsyysnäyte voidaan suorittaa myös kirjoittamalla se asiantuntija-artikkelin tai lehdistötiedotteen muotoon.

4 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Suoritetut opinnot, harjoittelu, työssä opittu tai muuten hankittu osaaminen, jotka voidaan todeta vastaavan opetussuunnitelmaan kuuluvia opintojaksoja tai niiden osien osaamista, voidaan hyväksyä opiskelijan anomuksesta osaksi tutkintoa. Aikaisemmin suoritettuja opintoja hyväksiluettaessa tarkistetaan todistukset ja opintojen ajankohta. Työssä opittu tai muutoin hankittu osaaminen näytetään ja osoitetaan luotettavalla tavalla, esimerkiksi näytöillä tai portfoliolla. Hyväksilukua haetaan lomakkeella pääsääntöisesti lukuvuosittain. Hyväksynnän myöntää yliopettaja tai hänen määräämänsä opettaja.

5 Opiskelijavalinta

Ammattikorkeakouluihin (nuorten koulutus, vieraskielinen koulutus, aikuiskoulutuksena järjestettävä AMK-tutkintoon johtava ja ylempään AMK-tutkintoon johtava suomenkielinen koulutus) haetaan valtakunnallisessa ammattikorkeakoulujen yhteishaussa. Opiskelijavalinnassa noudatetaan ammattikorkeakoulujen päättämiä valintaperusteita ja sitä hakutoivejärjestystä, jonka hakija on merkinnyt hakemukseensa. Erityisjärjestelyjä valintakokeissa (mukaan luettuna lisäajan myöntäminen) koskevat päätökset tekee yliopettaja tai hänen määräämänsä henkilö. Opiskelijaksi hakenut voi hakea Lahden ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanntista.

Opiskelijavalinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkastanut koulu- ja työtodistukset. Ammattikorkeakoulu voi purkaa opiskelijavalinnan, mikäli hakija ei ole toimittanut todistuksia ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut arvosanoistaan tai työkokemuksestaan virheellisiä tietoja. Päätöksen opiskelijavalinnan purkamisesta tekee opintoasiainpäällikkö ja siitä ilmoitetaan hakijalle kirjallisesti. Hakija voi tehdä kirjallisen oikaisupyynnön Lahden ammattikorkeakoulun hallitukselle 14 päivän kuluessa opiskelijavalinnan purkamisesta tiedon saatuaan.

6 Opiskelijaksi ilmoittautuminen ja opiskeluoikeus

Opiskelijan on ilmoittauduttava läsnäolevaksi tai poissaolevaksi joka lukuvuosi Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelijaliittymä WinhaWillen kautta (osoite: wille.lpt.fi) 1.6. – 7.9. Ilmoittautuminen pitää tehdä syksyllä koko lukuvuodeksi. Ilmoittautumistietoa voi muuttaa ilmoittautumisaikoina 1.6. – 7.9. ja 1.12. – 7.1. opiskelijaliittymä WinhaWillen kautta. Ilmoittautuminen tehdään aina koko lukukaudeksi. Kesken lukukauden ilmoittautumista voi muuttaa vain sairausloman, äitiysloman tai varusmiespalveluksen päättymisen vuoksi. Mikäli opiskelija otetaan läsnä olevaksi kesken lukukauden, koko kausi tulee läsnäolokaudeksi. Myös kesken lukukautta poissaolevaksi ilmoittautuneiden kausi säilyy läsnäolokautena. Syyslukukausi alkaa 1.8. ja päättyy 31.12, kevätlukukausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.7.

Uudet hyväksytyt opiskelijat ilmoittautuvat läsnä/poissaoleviksi erillisellä lomakkeella.

Ainoastaan läsnä olevaksi ilmoittautuneella opiskelijalla on oikeus suorittaa opintoja ja saada merkintöjä opintorekisteriin.

Opiskeluoikeus on jokaisella, joka on hyväksytty opiskelijaksi ja jonka ammattikorkeakoulu on merkinnyt opiskelijaksi. Opiskeluoikeuden ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa opinnoissa vahvistaa rehtori.

Kokopäiväopiskelijan on suoritettava ammattikorkeakoulututkintoon johtavat opinnot viimeistään yhtä vuotta niiden laajuutta pitemmässä ajassa. Opiskelija voi tekemänsä poissaoloilmoituksen perusteella olla poissa yhteensä enintään kahden lukuvuoden ajan, mutta poissaoloilmoituksen voi tehdä vain yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan. Tätä aikaa ei lasketa opintojen enimmäisaikaan. Aikuisopiskelijan opintojen enimmäispituus on määritelty ko. koulutusohjelmien vahvistamisen yhteydessä. Vain kokopäiväopiskelijoilla on oikeus ilmoittautua poissaoleviksi.

Toisesta ammattikorkeakoulusta siirtyvän opiskelijan (ns. siirto-opiskelija) hyväksyy koulutusohjelmasta vastaava yliopettaja.

Opiskelija, joka ei ole ilmoittautunut läsnä- tai poissaolevaksi ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla, menettää opiskeluoikeutensa. Jos tällainen opiskelija haluaa myöhemmin aloittaa opintonsa tai jatkaa niitä, hänen on haettava uudelleen opiskeluoikeutta koulutusohjelmasta vastaavalta yliopettajalta.

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan niiden laajuuden mukaan säädetyssä ajassa, menettää opiskeluoikeutensa. Ammattikorkeakoulu voi yliopettajan päätöksellä erityisestä syystä myöntää lisää aikaa opintojen loppuun saattamiseksi puoleksi vuodeksi kerrallaan, yhteensä enintään vuodeksi. Päätöksen perustana on opiskelijan tekemä ja yliopettajan hyväksymä suunnitelma puuttuvien opintojen suorittamisesta.

Opiskelija voi hakea ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti oikaisua yliopettajan tekemään opiskeluoikeuden menettämistä koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan.

7 Opintosuoritusten arviointi ja arvioinnin oikaiseminen

Opintojakson tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan suullisten ja kirjallisten kuulustelujen, harjoitustöiden tai muiden luotettavien arviointimenetelmien avulla. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Opintojakson arvioinnista vastaa opintojakson opettaja (ml. opinnäytetyö). Ammattikorkeakoulussa on käytössä plagioinnin tunnistusohjelma.

Opintojaksojen arvioinnit tehdään 30 vuorokauden kuluessa suorittamisajankohdasta laskettuna. Arvioinnit kirjataan Lahden ammattikorkeakoulun opintosuoritusrekisteriin 15 vuorokauden kuluessa kokonaissuorituksen antamisesta (tai opintojaksojen arvioinnin julkistamisesta).

Hyväksytyistä opinnoista annetaan arvosana kiitettävä (5), hyvä (4 ja 3) tai tyydyttävä (2 ja 1). Hylätyistä opintojaksoista annetaan arvosana hylätty (0). Opintojakso voidaan arvioida myös asteikolla hyväksytty/hylätty.

Hyväksytyyn opintojakson arvosanaa voi korottaa kerran vuoden kuluessa päivämäärästä, jolloin arvosana on kirjattu opintorekisteriin. Arvosanan korotusoikeus on vain opintojakson tenttien tai niitä vastaavien suoritusten osalta. Hylätyn tentin osalta noudatetaan samaa aikataulua siten, että myös mahdollinen arvosanan korotus sisältyy em. vuoden aikajaksoon. Opiskelijalla on oikeus uusaa hylätyn opintojakson suoritus kaksi kertaa.

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Opiskelijalle varataan tilaisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen. Ne säilytetään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

Opintosuoritukseensa arviointiin tai muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta tai hyväksilukemisesta päätöksen tehneeltä opettajalta. Oikaisupyynnön arvioinnin tehneelle opettajalle on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Opettajan on vastattava oikaisupyynnön tehneelle opiskelijalle aina kirjallisesti.

Opiskelija, joka on tyytymätön edellä mainittuun oikaisupäätökseen, voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Tarkemmat tiedot opintojen arvioinnista ovat opinto-oppaassa.

8 Tutkintotodistus

Tutkintotodistuksesta ilmenee tutkinnon ja koulutusohjelman lisäksi tutkinnon rakenne ja keskeinen sisältö, opintosuoritusten arviointi, tutkinnon laajuus, harjoittelun hyväksyminen, opinnäytetyön aihe sekä maininta valtion virkamiehiltä vaadittavan suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta.

Tutkintotodistusta opiskelijan on haettava kirjallisesti. Hakemus toimitetaan alan opintotoimistoon vähintään 4 viikkoa ennen suunniteltua valmistumispäivää. Ennen tutkintotodistuksen saantia opiskelijan tulee vastata opetusministeriön koulutuksen vaikuttavuutta koskevaan kyselyyn (OPALA) sekä viedä opinnäytetyönsä raportin Theseus-verkkokirjastoon.

Opiskelijalla on oikeus saada tutkintotodistukseen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitettu liite suoritetuista opinnoista ja opintosuorituksista. Liitteestä on käytävä ilmi opintojen taso ja asema koulutusjärjestelmässä.

Tutkintotodistuksen hyväksyvät ja allekirjoittavat ammattikorkeakoulun rehtori ja koulutuspäällikkö.

Opiskelun aikana opiskelijalla on oikeus saada opintosuoritusrekisterin ote todistuksena opintosuorituksistaan.

9 Opiskelijan kurinpito

Opiskelijan kurinpidosta säädetään ammattikorkeakoululain 28 §:ssä.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää rehtori ja opiskelijan erottamisesta määräajaksi ammattikorkeakoulun hallitus.

10 Voimaantulo

Tämä tutkintosääntö on voimassa 1.8.2010 alkaen.

Hyväksytty Lahden ammattikorkeakoulun hallituksessa 10.6.2010 § 73